

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski (przewodniczący)

SSN Adam Redzik

SSN Maria Szczepaniec (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego J. P.
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, Okręgowej Komisji
Wyborczej nr [...] w O., Okręgowej Komisji Wyborczej nr [...] w K. i Prokuratora
Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 31 lipca 2020 r.,

**wyraża opinię, że zarzut protestu jest zasadny, ale nie miał
wpływu na wynik wyborów.**

UZASADNIENIE

J. P. (dalej: Wnosząca protest) wniosła 16 lipca (data nadania na pocztę)
protest wyborczy z powodu znalezienia się przez nią w dwóch spisach wyborców,
co stwarza potencjalną możliwość dwukrotnego głosowania.

Okręgowa Komisja Wyborcza w O. (dalej: OKW w O.) w swoim stanowisku
wskazała, że Wnosząca protest złożyła wniosek do Urzędu Miasta S. o dopisanie
do spisu wyborców za pomocą platformy e-PUAP 7 lipca 2020 r. i tego samego
dnia została dopisana do spisu wyborców, o czym powiadomiono ją za pomocą
poczty Urzędu Miasta K.

Okręgowa Komisja Wyborcza w K. (dalej: OKW w K.) w swoim stanowisku wskazała, że Wnosząca protest była ujęta w spisie wyborców dla Obwodowej Komisji Wyborczej nr (...) w K. dla II tury głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: Prezydent RP), jako osoba posiadająca stałe zameldowanie na terenie Gminy Miejskiej K., pod adresem właściwym dla ujęcia we wskazanym obwodzie głosowania.

Organ gminy nie odnotował wpływu zawiadomienia o dopisaniu wyborcy w innym obwodzie głosowania, o którym mowa w art. 31 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684, dalej: k.wyb.) z gminy S., przed II turą głosowania, co stanowiłoby podstawę do wykreślenia wyborcy ze spisu wyborców w Obwodowej Komisji Wyborczej nr (...) w K.

Z tego powodu Wnosząca protest była ujęta dla II tury wyborów Prezydenta RP w spisie wyborców dla Obwodowej Komisji Wyborczej nr (...) w K., jako osoba uprawniona do głosowania.

Pomimo wystąpienia, OKW w K. nie otrzymała informacji dotyczącej czynności związanych z dopisaniem Wnoszącej protest do spisu wyborców w Obwodowej Komisji Wyborczej nr (...) w S. oraz wykonania związanego z tym obowiązku zawartego w art. 31 k.wyb. z gminy S. Jak przyznano w stanowisku, okoliczność dopisania do spisu wyborców w tym mieście jest niesporna, a w tym zakresie prowadzone będą dalsze ustalenia, w celu zbadania przyczyn ewentualnej nieprawidłowości i jej eliminacji w przyszłości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP na zasadach określonych w ustawie. W przypadku wyborów, których dotyczy protest, jest to ustawa z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979; dalej: u.wyb.2020). Ustawa ta określa zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta RP zarządzonych w czerwcu 2020 r., w związku z ogłoszonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanem epidemii. W zakresie

nieuregulowanym w tej ustawie, zgodnie z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu wyborczego (dalej: k.wyb.).

Zgodnie z art. 15 ust. 2 u.w.2020, protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 3 dni od dnia podania wyniku wyborów do publicznej wiadomości przez PKW. Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP na zasadach określonych w ustawie.

Zasady dotyczące wniesienia protestu wyborczego określono w art. 82 i art. 83 k.wyb. oraz – w odniesieniu do wyborów Prezydenta RP – w przepisach szczególnych art. 321-323 k.wyb.

Zgodnie z art. 82 § 1 k.wyb., przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

- 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub
- 2) naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Na mocy art. 82 § 4 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania.

Wymagania formalne protestu określono w art. 321 k.wyb. Zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

W świetle treści § 13 ust. 1 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie spisu wyborców (Dz.U. 2015, poz. 5 ze zm., dalej: Rozporządzenie w sprawie spisu wyborców) ze spisu wyborców skreśla się osoby w odniesieniu do których otrzymano urzędowe zawiadomienie o wpisaniu do rejestru wyborców lub o wpisaniu do spisu wyborców w innym obwodzie głosowania. Na mocy art. 31 k.wyb. o dopisaniu lub wpisaniu do

spisu wyborców osób, niezwłocznie zawiadamia się urząd gminy właściwy ze względu na miejsce ich stałego zamieszkania lub ostatniego zameldowania na pobyt stały, a w przypadku osób stale zamieszkałych za granicą – konsula właściwego ze względu na miejsce ich stałego zamieszkania za granicą.

Związane jest to z tym, że w tych samych wyborach można głosować tylko raz (art. 3 k.wyb.). Dlatego wyborca, zgodnie z art. 26 § 2 k.wyb. może być (w związku z tymi samymi wyborami) wpisany tylko do jednego spisu wyborców. W niniejszym przypadku Wnosząca protest była wpisana do dwóch spisów wyborców. Zarzut protestu jest zatem zasadny.

Jednakże z treści protestu nie wynika, że doszło do oddania głosu przez Wnoszącą protest w więcej niż jednej komisji. Tym samym naruszenie nie miało nawet w najmniejszym stopniu wpływu na wynik wyboru Prezydenta RP.

Ponadto, należy mieć na uwadze, że zachowanie wyborcy polegające na tym, że uczestniczył on więcej niż jeden raz w głosowaniu w tych samych wyborach jest zagrożone grzywną na mocy art. 513 k.wyb.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 323 § 1 i 2 k.wyb. w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 orzekł, jak w sentencji.